DEVA
DEMOKRASİ VE ATILIM PARTİSİ

Mustafa Kemal Mahallesi 2158. Sokak No 9
Çankaya 06510 Ankara - Türkiye
T 0 312 945 4500 F 0 312 945 1000
devapartisi.org.tr

BASIN BÜLTENİ **25.11.2026**

DEVA Partili Zeynep Sudan: "Kadının yaşam hakkı tartışmaya, kadınların hayatı siyasi tercihlere konu edilemez"



DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı Zeynep Sudan, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü dolayısıyla yaptığı açıklamada, Türkiye'de kadın cinayetlerine ve şüpheli kadın ölümlerine ilişkin kapsamlı, düzenli ve kamuoyu denetimine açık resmî veri paylaşımında ciddi eksiklikler bulunduğunu belirtti. Aileyi korumanın yolunun kadını eve hapsetmek olmadığını vurgulayan Sudan; kadın cinayeti verilerinin şeffaf biçimde açıklanmasını, şüpheli kadın ölümlerinin eksiksiz soruşturulmasını ve 6284 sayılı Kanun'un hiçbir tavize yer bırakılmadan uygulanmasını istedi.

"Bugün yalnızca kadına yönelik şiddeti kınama günü değildir"
Sudan, açıklamasına günün anlamını tarif ederek başladı: "Bugün 25 Kasım. Bugün yalnızca kadına yönelik şiddeti kınama günü değil; yaşam hakkı elinden alınan kadınları hatırlama, susturulmaya çalışılan kadınların sesini duyurma ve kadınları korumakla yükümlü olanların sorumluluklarını hatırlatma günüdür. Türkiye'de kadınlar yalnızca şiddetle değil; eşitsizlikle, yoksullukla, güvencesizlikle ve giderek daraltılmaya çalışılan yaşam alanlarıyla mücadele etmektedir. Her gün bir başka kadının öldürüldüğü, bir başka kadının şüpheli

Mustafa Kemal Mahallesi 2158. Sokak No 9
Çankaya 06510 Ankara - Türkiye
T 0 312 945 4500 F 0 312 945 1000
devapartisi.org.tr

şekilde hayatını kaybettiği, bir başka çocuğun annesiz bırakıldığı bir ülkede, kadına yönelik şiddeti münferit olaylarla açıklamak artık mümkün değildir. Kadın cinayetleri yalnızca bireysel suçlardan ibaret değildir. Bu cinayetleri önlemekte yetersiz kalan mekanizmalar, uygulanmayan koruma kararları ve şiddeti besleyen toplumsal eşitsizlikler de sorgulanmalıdır."

"Her birinin bir adı, bir hayatı, yarım bırakılmış hayalleri ve geride kalan sevdikleri vardır"

Veri eksikliğine dikkat çeken DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı Zeynep Sudan, sözlerini şöyle sürdürdü: "2026 yılının yalnızca ekim ayında 20 kadın öldürülmüş, 39 kadın şüpheli şekilde yaşamını yitirmiştir. Bu rakamlar yalnızca istatistik değildir. Her birinin bir adı, bir hayatı, yarım bırakılmış hayalleri ve geride kalan sevdikleri vardır. Üstelik bugün ülkemizde kadın cinayetlerine ve şüpheli kadın ölümlerine ilişkin kapsamlı, düzenli, kamuoyunun denetimine açık ve karşılaştırılabilir resmî verilerin paylaşılması konusunda ciddi eksiklikler bulunmaktadır. Soruyoruz: Kaç kadın öldürüldü? Kaç kadın şüpheli şekilde yaşamını yitirdi? Kaç kadın koruma kararına rağmen öldürüldü? Kaç şüpheli ölüm dosyası etkin biçimde soruşturuldu? Bu soruların cevabı sivil toplum kuruluşlarının çabalarına bırakılamaz."

"Şüpheli kadın ölümleri karanlıkta bırakılamaz"

Devletin yükümlülüğünü hatırlatan Sudan, açıklamasında şu ifadelere yer verdi: "Kadınların yaşam hakkını korumakla yükümlü devlet, yaşanan her ölümün hesabını tutmak, her şüpheli ölümü aydınlatmak ve kamuoyunu şeffaf biçimde bilgilendirmek zorundadır. Şüpheli kadın ölümleri karanlıkta bırakılamaz. Gerçeğin ortaya çıkarılması, devletin hukuk devleti olma sorumluluğudur."

"Aile, kadının özgürlüğünden vazgeçmesi üzerine inşa edilemez"

Aile politikaları tartışmasına değinen Sudan, şunları söyledi: "Bugün bir başka önemli mesele de aile politikaları adı altında kadınların toplumsal konumunun yeniden tanımlanmaya çalışılmasıdır. Aileyi korumak elbette önemlidir. Ancak aileyi korumak adına kadının bireysel haklarını, ekonomik özgürlüğünü, çalışma hayatına katılımını ve kendi yaşamına ilişkin karar verme hakkını sınırlayan hiçbir anlayış kabul edilemez. Aile, kadının özgürlüğünden vazgeçmesi üzerine inşa edilemez. Aileyi güçlendirmek, kadını yalnızca annelik ve eşlik rolleriyle tanımlamak değildir. Kadının eğitimde, istihdamda, karar alma mekanizmalarında ve sosyal yaşamda eşit ve güçlü bir birey olarak var olmasını sağlamaktır."

"Aileyi korumanın yolu kadını eve hapsetmek değil, kadının o evde korkmadan yaşamasını sağlamaktır"

Sudan, kadının güvenliği ile aile kurumu arasındaki ilişkiyi şöyle anlattı: "Bir kadın ekonomik bağımsızlığı olmadığı için şiddet gördüğü evden ayrılamıyorsa, bir anne çocuğunun geleceği için şiddete katlanmak zorunda hissediyorsa, bir

Mustafa Kemal Mahallesi 2158. Sokak No 9
Çankaya 06510 Ankara - Türkiye
T 0 312 945 4500 F 0 312 945 1000
devapartisi.org.tr

kadın boşanmak istediği için ölümle tehdit ediliyorsa, orada korunması gereken yalnızca aile kurumu değil, her şeyden önce insan hayatıdır. Aileyi korumanın yolu kadını eve hapsetmek değil, kadının o evde korkmadan, eşit ve özgür yaşamasını sağlamaktır. Unutulmamalıdır ki güçlü aile, güçlü kadının varlığıyla mümkündür. Kadının güvende olmadığı bir ev, yalnızca aile olarak adlandırıldığı için güvenli bir yer hâline gelmez."

"Kadının yaşam tercihleri sorgulanırken failin sorumluluğunu gölgeleyen hiçbir söylemi kabul etmiyoruz"

Şiddetle mücadelenin yalnızca cezalandırmadan ibaret olmadığını belirten DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı Zeynep Sudan, şu ifadeleri kullandı: "Diğer yandan kadına yönelik şiddetle mücadele, yalnızca failin cezalandırılmasından ibaret görülemez. Şiddeti meşrulaştıran söylemler, kadınların yaşam tercihlerini sorgulayan yaklaşımlar, erkek faillerin eylemlerini kıskançlık, öfke, ayrılık ya da sözde namus gerekçeleriyle açıklama çabaları da bu mücadelenin önündeki ciddi engellerdir. Bir kadının boşanmak istemesi, ilişkiyi sonlandırması, çalışmak istemesi veya kendi hayatına ilişkin kararlar alması hiçbir şiddet eyleminin gerekçesi olamaz. Kadının yaşam tercihleri sorgulanırken failin sorumluluğunu gölgeleyen hiçbir söylemi kabul etmiyoruz."

"Adalet, mağdurun hayatını sorgulayarak değil, failin eylemini hukuk çerçevesinde değerlendirerek sağlanır"

Sudan, haksız tahrik uygulamalarına ilişkin itirazını şöyle dile getirdi: "Haksız tahrik hükümlerinin kadın cinayetlerinde toplumsal cinsiyet kalıplarını yeniden üretecek biçimde yorumlanmasına, cezasızlık algısını güçlendiren uygulamalara ve şiddet mağduru kadınları uzlaşmaya ya da şiddet ortamına geri dönmeye zorlayan anlayışlara karşıyız. Adalet, mağdurun hayatını sorgulayarak değil, failin eylemini hukuk çerçevesinde değerlendirerek sağlanır. Kadınların yaşam hakkı; geleneklerin, toplumsal baskıların, siyasi hesapların ya da aile bütünlüğü söyleminin gerisine itilemez."

Sudan, "Bizler, DEVA Partisi Kadın Çalışmaları Başkanlığı olarak" ifadesiyle taleplerini 7 başlıkta sıraladı:

- Kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümlerine ilişkin verilerin düzenli, ayrıntılı ve şeffaf biçimde açıklanmasını,
- Şüpheli kadın ölümlerinin eksiksiz ve etkin soruşturmalarla aydınlatılmasını,
- 6284 sayılı Kanun'un hiçbir tavize yer bırakılmadan etkin biçimde uygulanmasını,
- Koruma kararlarının yalnızca kâğıt üzerinde kalmamasını ve uygulamanın etkin biçimde denetlenmesini,
- Kadınların ekonomik bağımsızlığını, istihdamını ve sosyal güvencelerini güçlendiren politikaların hayata geçirilmesini,
- Kadınların kazanılmış haklarını geriletebilecek düzenlemelerden vazgeçilmesini,

DEVA
DEMOKRASİ VE ATILIM PARTİSİ

Mustafa Kemal Mahallesi 2158. Sokak No 9
Çankaya 06510 Ankara - Türkiye
T 0 312 945 4500 F 0 312 945 1000
devapartisi.org.tr

• Kadına yönelik şiddetle mücadelede önleme, koruma, soruşturma ve cezalandırma mekanizmalarının güçlendirilmesini talep ediyoruz.

"Kadını güçlendirmeden aileyi güçlendiremezsiniz"

Açıklamasını kadınların eşit yurttaşlığı vurgusuyla tamamlayan Sudan, şunları söyledi: "Çünkü biliyoruz ki kadına yönelik şiddetle mücadele yalnızca kadınların değil, bütün toplumun meselesidir. Bir ülkede kadınların ne kadar özgür, ne kadar güvende ve ne kadar eşit yaşadığı, o ülkenin demokrasi ve hukuk devleti anlayışının en önemli göstergelerindendir. Kadınların korunmaya muhtaç bireyler olarak değil, hak sahibi ve eşit yurttaşlar olarak görüldüğü bir Türkiye mümkündür. Biz kadınların yalnızca hayatta kalmaya çalıştığı değil; korkmadan yaşadığı, özgürce karar verdiği, ürettiği, yönettiği ve geleceğini kendi iradesiyle kurduğu bir Türkiye istiyoruz. 25 Kasım vesilesiyle bir kez daha ifade ediyoruz: Kadını güçlendirmeden aileyi güçlendiremezsiniz. Kadını özgürleştirmeden toplumu özgürleştiremezsiniz. Kadınların yaşam hakkını güvence altına almadan adaletten söz edemezsiniz. Şiddet nedeniyle yaşamını yitiren bütün kadınları saygıyla anıyor; yaşam mücadelesi veren, adalet arayan ve haklarından vazgeçmeyen bütün kadınların yanında olduğumuzu bir kez daha ilan ediyoruz. Kadınların yaşam hakkı pazarlık konusu değildir. Kadınların eşitliği ertelenemez. Kadınların özgürlüğünden vazgeçilemez."